

III. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

28-29 Kasım, 2019, Gaziantep

<http://www.ulk.ist/>

Kuşak ve Yol İnisiyatifinin Kodları: Bir Medya İçerik Analizi

Özet

Büşra Gezikol

Arş. Gör.

Sakarya Üniversitesi

bgezikol@sakarya.edu.tr

Tuğba Onur

İstanbul Üniversitesi

tuggbaonur@gmail.com

Hakan Tunahan

Doç. Dr.

Sakarya Üniversitesi

htunahan@sakarya.edu.tr

Tek Kuşak Tek Yol projesi (One belt one road- OBOR) ilk kez 2013 yılının Kasım ayında Çin Devlet Başkanı Xi Jinping tarafından dile getirilen uluslararası ekonomik bir işbirliği girişimidir. Eski İpek Yolunun canlandırılması amacının yanında yeni ekonomik, denizyolu, enerji ve dijital koridorlar oluşturma vizyonu da projenin kapsamında yer almaktadır. OBOR, sınır ötesi yüksek hızlı demiryolları, yük demiryolları, petrol/doğal gaz boru hatları bağlantıları, telekomünikasyon ve elektrik bağlantı düzenlemelerini de içeren birçok önemli altyapı projesini desteklemektedir. Bütüncül olarak bakıldığında bu proje aslında basit altyapı geliştirmeden çok daha kapsamlı bir yapıyı yansıtmaktadır (Huang, 2016). Dinamik bir yapıya sahip olması ve 70'e yakın ülkeyi kapsamaması projenin ölçeğini ve küresel yapısını açıkça ortaya koymaktadır. OBOR'a dâhil olan ya da olmayan ülkelerin projeden nasıl etkileneceğini, Çin'in proje kapsamında ne gibi kazançlar elde edeceğini konu alan birçok çalışma (Zeng, 2017; Liu v.d, 2017; Clarke, 2016; Chen, 2016; Yu, 2017; Ferdinand, 2016 ve Summers, 2016) bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı ise; Çin'in bu küresel projesinin, kendisini stratejik rakip olan gören ABD'nin basınındaki yansımalarını medya içerik analizi ile incelemektir. Bu amaç doğrultusunda ABD'nin en çok okunan gazetelerinden biri olan The New York Times'ın (NY Times) proje ile ilgili yayınladığı haber içerikleri ele alınmaktadır. Çin'in küresel lider olma yolunda önündeki en büyük rakibinin ABD olması nedeniyle, rakip ülkede okunan gazetede proje ile ilgili yer alan haberlerin içeriklerinin incelenmesinin anlamlı olacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda haberlerde öne çıkan proje içeriklerine ulaşılabilmesi ve ABD'nin projeye bakış açısının ortaya çıkarılma amacı bu çalışmayı farklılaştırmaktadır. 2013-2019 yılları arasında NY Times gazetesi internet sayfasından OBOR ile ilgili 195 haber içeriğine ulaşılmıştır. Fakat bu haberlerden bazıları, sadece video ve görsellerden oluştuğu bazıları da proje ile ilgili

detaylı bilgi vermemesi nedeniyle elenmiştir. Zaman ve maliyet kısıtı nedeniyle de ABD’de okunan diğer gazeteler ele alınamamıştır. Bu nedenle sadece, en eski ve ekonomi alanında da popüler olduğu düşünülen NY Times gazetesi seçilmiştir. ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton Temmuz 2011’de vermiş olduğu bir demeçte; “Yeni İpek Yolu Girişimi” adı verilen bir plandan bahsetmektedir. Clinton demecinde; ABD’nin Afganistan bölgesinde ulaştırma ve enerji altyapısına özel sektör yatırımlarını teşvik edeceğini söylemektedir (nytimes.com/2013/09/08/world/asia/china-looks-west-as-it-strengthens-regional-ties.html?searchResultPosition=1). Bu demeçten iki yıl sonra; Çin’in Başkanı Xi Jinping “Eski İpek Yolu”nu canlandırma kapsamında OBOR projesini gündeme getirmiştir.

Yukarıda da bahsedildiği üzere bu projenin ortaya çıkmasında ABD ve Çin öncü ülkeler olarak yer almaktadır. Çalışmada; Çin’in başlatmış olduğu bu projenin ABD medyasındaki yansımaları incelenmektedir. ABD’nin bakış açısıyla; projeye dâhil olan ya da proje dışında kalan tarafların haber içeriklerinde nasıl yer aldığı, haber içeriklerinde projenin hangi yönlerinin daha fazla vurgulandığı, entegrasyon ile ilgili hangi konu başlıklarının ön plana çıktığı çalışma kapsamında değerlendirilmektedir. Jinping’in projeden ilk kez 2013 yılında bahsetmesi nedeniyle çalışmada zaman aralığı 2013- 2019 (21.08.2019) olarak belirlenmiştir. NY Times haber sitesinde arama için anahtar kelimeler olarak; “OBOR”, “One Belt One Road”, “Belt Road Initiative”, “New Silk Road” ve “New Silk Road Initiative” ifadeleri belirlenmiştir. Bulunan haberler içerisinden de ilgili 75 haber üzerinde nitel araştırma yöntemlerinden medya içerik analizi gerçekleştirilmiştir. İncelenen 75 haber içeriği ve OBOR projesinin resmi portalında 22 Nisan 2019 tarihinde yayınlanan rapordan hareketle içerik analizi için dokuz farklı kategori oluşturulmuştur. Bu kategoriler “Deniz İpek Yolu”, “Dijital (Bilgi) İpek Yolu”, “Ekonomik Koridorlar”, “Enerji Koridoru”, “Yenilenebilir Enerji Koridoru”, “OBOR Proje Öncelikleri”, “OBOR’un Küresel Etkileri”, “OBOR Üyesi Ülkeler” ve “Diğer Ülkeler” şeklinde sınıflandırılmıştır. Yapılan medya içerik analizi kapsamında; tüm yıllar göz önüne alındığında bazı kategori ve kodların ön plana çıktığı görülmektedir. Bunlar: Deniz İpek Yolu kategorisi, OBOR Üyesi Ülkeler kategorisinde yer alan Pakistan, Çin ve Kazakistan kodları, OBOR Proje Öncelikleri kategorisinde yer alan Altyapı Entegrasyonu, Finansal Entegrasyon, Politik İlişkiler ve Sektörel İşbirliği kodları, Diğer Ülkeler kategorisinde yer alan İtalya ve Amerika kodlarıdır. Ayrıca Deniz İpek Yolu kategorisi ile Çin ve İtalya kodları arasında bir ilişki olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Pakistan kodunun Finansal

Entegrasyonu ve Altyapı Entegrasyonu kodları ile ilişkili olduğu da tespit edilmektedir. İtalya kodu ise Politik İlişkiler ve Sektörel İşbirliği kodlarıyla ilişki içerisinde. Kazakistan kodu ile de Sektörel İşbirliği kodunun ilişkili olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, haber içeriklerinde belli ülkeler öne çıkmakta ve bu ülkelerin Çin ile finansal, altyapı ve sektörel olarak işbirliği içerisinde olduğu ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Tek Kuşak Tek Yol Projesi, Medya İçerik Analizi, The New York Times Gazetesi

